

**FORELESNINGSKATALOG
FOR
EXAMEN PHILOSOPHICUM
EXPH0001
FILOSOFI OG VITENSKAPSTEORI**

**NTNU
Høsten 2007**

INNHALDSFORTEGNELSE

Examen philosophicum	s.	3
- Forelesningsserier	s.	4
- Seminarer, Dragvoll	s.	5
- Seminarer, Gløshaugen	s.	6
- Øvingsoppgaver – Innhold	s.	7
- Øvingsoppgaver	s.	8
- Pensum	s.	9
- Forelesningsplan	s.	10
- Adresser	s.	11
Kart over Dragvoll	s.	12
Kart over Gløshaugen	s.	13

Orienteringsmøte

Det arrangeres orienteringsmøter om ex.phil. **onsdag 15. august** i D10, Dragvoll universitetssenter.

Grunnet mange studenter er det satt opp 3 tidspunkt. Møt på ett av disse:

Kl. 12.15-13.00

Kl. 13.15-14.00

Kl. 14.15-15.00

Faglig innhold

Emnet gir en innføring i filosofi og vitenskapsteori ved å trekke linjer fra antikkens verdensbilde til diskusjoner i vår egen samtid. Emnet er delt inn i tre bolker: 1. Antikken, 2. Den vitenskapelige revolusjon og nyere filosofi, 3. Moderne vitenskapsteori. Det greske synet på natur, vitenskap, håndverk og kunst blir gjennomgått, sammen med grekernes forståelse av moral, politikk, rasjonalitet og argumentasjon. Neste hovedtema er den vitenskapelige revolusjon og det moderne verdensbildet, som knyttes til nyere erkjennelsesteori og etikk. Videre behandles framveksten av de humanistiske vitenskapene og darwinistisk utviklingsteori. Dette følges opp av en presentasjon av grunnbegreper og tradisjoner i nåtidig filosofi og vitenskapsteori, samt noen grunntema i nyere etisk-politisk teori. Emnet har som hovedmål å gi et overblikk over de mest grunnleggende forutsetninger for debatter omkring kultur, samfunn, vitenskap og teknologi. Dette gjøres gjennom en bred historisk og systematisk innføring i filosofiske, etisk-politiske, argumentasjonsteoretiske og vitenskapsteoretiske emner. Det er også et mål å øve studentene i argumentativ og vitenskapelig skriving og i kritisk refleksjon og diskusjon med utgangspunkt i aktuelle og pensumrelevante tema.

Læringsformer og aktiviteter

Undervisningen består av forelesninger og seminarer. Det gis obligatoriske øvingsoppgaver. Forelesningene tar for seg de store linjene i pensum og gir en grunnleggende historisk og systematisk innføring i begreper og tenkere/posisjoner. Seminarene er undervisning i mindre grupper, der studentene arbeider med øvingsoppgaver under veiledning. Øvingsoppgavene kan skrives i grupper på inntil fem studenter. NB! Studenter som skriver sammen må være påmeldt samme seminar. Studenter som deltar på seminar, får tilbakemelding i form av skriftlige kommentarer. Gjennom diskusjoner og oppgaveskriving skal studentene øves i vitenskapelig og filosofisk argumentasjon i såvel muntlig som skriftlig form.

Læringsmål

- Å gi et systematisk og historisk overblikk over filosofiske, vitenskapsteoretiske og etisk-politiske problemer og teorier. Disse problemene og teoriene er grunnleggende for forståelsen av kultur, samfunn, vitenskap og teknologi.
- Å øve studentene i argumentasjon, begrunnelse og vitenskapelig skriving, samt i kritisk refleksjon og diskusjon med utgangspunkt i pensumrelevante og aktuelle tema.

Eksamen

Emnet avsluttes med en 4 timers skriftlig eksamen.

Eksamenskrav: For å kunne gå opp til eksamen må kandidaten ha levert og fått godkjent 2 øvingsoppgaver, se nærmere opplysninger under *Øvingsoppgaver*.

Eksamensdato: lørdag 15. desember 2007.

NB! Husk eksamenskoden ved oppmelding til eksamen: EXPH0001

FORELESNINGER

Forelesningene starter i uke 35. Første forelesning er mandag 27. august. Hver student følger én forelesningsserie. En forelesningsserie består av 4 timer undervisning pr. uke (2 x 2 timer) i 10 uker.

Dragvoll

Dag	Aud.
Mandag 08.15-10.00 og torsdag 08.15-10.00	D15 D10
Tirsdag 14.15-16.00 og torsdag 14.15-16.00	D10 D15
Tirsdag 16.15-18.00 og onsdag 16.15-18.00	D10 D10
Tirsdag 16.15-18.00 og torsdag 15.15-17.00	D15 D10

Gløshaugen:

Dag	Aud.
Mandag 10.15-12.00 og onsdag 10.15-12.00	F1 R1
Tirsdag 10.15-12.00 og fredag 08.15-10.00	R1 R1
Torsdag 14.15-16.00 og fredag 12.15-14.00	R1 R1

Foruten opplysninger gitt på forelesninger og seminarer vil informasjon til studentene bli lagt ut på internett. Studentene er selv ansvarlige for å holde seg fortløpende orientert om mulige endringer i studiet på vår hjemmeside: www.exphil.ntnu.no

SEMINARER

Seminarene starter i uke 36. Første seminar er mandag 3. september. Seminarene går annenhver uke. Hver student velger kun ett seminar. Undervisning gis under forutsetning av at det melder seg nok studenter på de enkelte seminarene. Seminarer kan bli slått sammen hvis det skulle bli få studenter.

Påmelding til seminarene på Dragvoll skjer ved at studentene skriver seg på lister som blir oppslått utenfor Ex.phil.-senteret **tirsdag 21. august kl. 10.00**. Påmelding til seminarene på Gløshaugen skjer ved oppmøte på første seminar. For å unngå at alle møter samtidig anbefaler vi at studenter med etternavn fra A-N møter i uke 36 og O-Å møter i uke 37.

Pensumgjennomgangen er fordelt mellom forelesninger (4 timer pr. uke i 10 uker) og seminarer (2 timer pr. uke i 6 uker, annenhver uke). Forelesningene tar for seg de store linjene i pensum og gir en grunnleggende innføring i begreper og tenkere/posisjoner. Seminarene er undervisning i mindre grupper, og dreier seg bl.a. om løsning og skriving av obligatoriske øvingsoppgaver. Formålet med seminarene er å trene studentene i kritisk refleksjon og diskusjon med utgangspunkt i aktuelle og pensumrelevante temaer.

Dragvoll

Dag	Tid	Sted	Uker
Mandag	12.15-14.00	D5	Uke: 36, 38, 40, 42, 44 og 46
Mandag	12.15-14.00	D5	Uke: 37, 39, 41, 43, 45 og 47
Mandag	16.15-18.00	DL33, Låven	Uke: 36, 38, 40, 42, 44 og 46
Mandag	16.15-18.00	DL33, Låven	Uke: 37, 39, 41, 43, 45 og 47
Tirsdag	14.15-16.00	DL33, Låven	Uke: 36, 38, 40, 42, 44 og 46
Tirsdag	14.15-16.00	DL33, Låven	Uke: 37, 39, 41, 43, 45 og 47
Tirsdag	16.15-18.00	DL33, Låven	Uke: 36, 38, 40, 42, 44 og 46
Tirsdag	16.15-18.00	DL33, Låven	Uke: 37, 39, 41, 43, 45 og 47
Onsdag	08.15-10.00	DL31, Låven	Uke: 36, 38, 40, 42, 44 og 46
Onsdag	08.15-10.00	DL31, Låven	Uke: 37, 39, 41, 43, 45 og 47
Onsdag	14.15-16.00	DL33, Låven	Uke: 36, 38, 40, 42, 44 og 46
Onsdag	14.15-16.00	DL33, Låven	Uke: 37, 39, 41, 43, 45 og 47
Onsdag	16.15-18.00	DL33, Låven	Uke: 36, 38, 40, 42, 44 og 46
Onsdag	16.15-18.00	DL33, Låven	Uke: 37, 39, 41, 43, 45 og 47
Torsdag	08.15-10.00	DL31, Låven	Uke: 36, 38, 40, 42, 44 og 46
Torsdag	08.15-10.00	DL31, Låven	Uke: 37, 39, 41, 43, 45 og 47
Torsdag	14.15-16.00	DL33, Låven	Uke: 36, 38, 40, 42, 44 og 46
Torsdag	14.15-16.00	DL33, Låven	Uke: 37, 39, 41, 43, 45 og 47
Fredag	08.15-10.00	DL33, Låven	Uke: 36, 38, 40, 42, 44 og 46
Fredag	08.15-10.00	DL33, Låven	Uke: 37, 39, 41, 43, 45 og 47
Fredag	13.15-15.00	DL31, Låven	Uke: 36, 38, 40, 42, 44 og 46
Fredag	13.15-15.00	DL31, Låven	Uke: 37, 39, 41, 43, 45 og 47

Gløshaugen

Dag	Tid	Sted	Uker
Mandag	08.15-10.00	R10, Realfagbygget	Uke: 36, 38, 40, 42, 44 og 46
Mandag	08.15-10.00	R10, Realfagbygget	Uke: 37, 39, 41, 43, 45 og 47
Mandag	17.15-19.00	R10, Realfagbygget	Uke: 36, 38, 40, 42, 44 og 46
Mandag	17.15-19.00	R10, Realfagbygget	Uke: 37, 39, 41, 43, 45 og 47
Tirsdag	08.15-10.00	R10, Realfagbygget	Uke: 36, 38, 40, 42, 44 og 46
Tirsdag	08.15-10.00	R10, Realfagbygget	Uke: 37, 39, 41, 43, 45 og 47
Tirsdag	14.15-16.00	R10, Realfagbygget	Uke: 36, 38, 40, 42, 44 og 46
Tirsdag	14.15-16.00	R10, Realfagbygget	Uke: 37, 39, 41, 43, 45 og 47
Tirsdag	17.15-19.00	R10, Realfagbygget	Uke: 36, 38, 40, 42, 44 og 46
Tirsdag	17.15-19.00	R10, Realfagbygget	Uke: 37, 39, 41, 43, 45 og 47
Onsdag	08.15-10.00	R10, Realfagbygget	Uke: 36, 38, 40, 42, 44 og 46
Onsdag	08.15-10.00	R10, Realfagbygget	Uke: 37, 39, 41, 43, 45 og 47
Onsdag	10.15-12.00	R10, Realfagbygget	Uke: 36, 38, 40, 42, 44 og 46
Onsdag	10.15-12.00	R10, Realfagbygget	Uke: 37, 39, 41, 43, 45 og 47
Torsdag	14.15-16.00	R10, Realfagbygget	Uke: 36, 38, 40, 42, 44 og 46
Torsdag	14.15-16.00	R10, Realfagbygget	Uke: 37, 39, 41, 43, 45 og 47
Fredag	08.15-10.00	R10, Realfagbygget	Uke: 36, 38, 40, 42, 44 og 46
Fredag	08.15-10.00	R10, Realfagbygget	Uke: 37, 39, 41, 43, 45 og 47
Fredag	10.15-12.00	R10, Realfagbygget	Uke: 36, 38, 40, 42, 44 og 46
Fredag	10.15-12.00	R10, Realfagbygget	Uke: 37, 39, 41, 43, 45 og 47

Øvingsoppgaver - innhold

Det gis 3 øvingsoppgaver innenfor de følgende 3 temaområder:

1) antikken, 2) den vitenskapelige revolusjon og nyere filosofi, 3) moderne vitenskapsteori.

Plagiat, herunder ren avskrift fra pensum eller fra andre students besvarelser, og annen form for fusk i forbindelse med oppgavebesvarelsene medfører at kandidaten ikke får gå opp til eksamen.

Hver enkelt oppgavebesvarelse skal være på 3 - 6 sider, ca. 400 ord per side (bruk for eksempel Times New Roman, 12 pkt., 1,5 i linjeavstand). Oppgavebesvarelsene kan skrives i grupper på inntil 5 studenter. NB! Studenter som skriver sammen må være påmeldt samme seminar. **Øvingene skal leveres på It's learning.**

For de som har godkjente oppgavebesvarelser fra høstsemesteret 2001 eller senere: Det er anledning til å la disse erstatte oppgavebesvarelser i tilsvarende temaområder for inneværende semester. Ta kontakt med Ex.phil.-senteret så snart som mulig ved semesterstart.

Nærmere informasjon om øvingene vil bli lagt ut på It's learning.

Øvingsoppgaver

Vedrørende kravene til øvingsoppgaver, se side 7 eller
www.exphil.ntnu.no/emne_1/oppgaver/ovinger.htm

Oppgave 1:

Drøft forholdet mellom enhet og mangfold i den tidlige greske naturfilosofien.
Vis deretter hvordan problemet om enhet og mangfold er sentralt i Platons filosofi.

Innleveringsfrist for oppgave 1: onsdag 3. oktober kl. 14.00.

Oppgave 2:

Vi tar gjerne for gitt at den fysiske verden består av ting. Kan vi være sikker på det? Kan vi i det hele tatt ha sikker viten om den fysiske verden? Hva er grunnlaget for vår eventuelle viten om verden? Drøft disse spørsmålene med utgangspunkt i tenkere/posisjoner fra pensum.

Innleveringsfrist for oppgave 2: onsdag 31. oktober kl. 14.00.

Oppgave 3:

På hvilken måte representerer den vitenskapelige revolusjonen og det mekanistiske verdensbildet et brudd med det aristoteliske verdensbildet?
Drøft hvorvidt dette kan ses på som et paradigmeskifte i Kuhns forstand.

Innleveringsfrist for oppgave 3: onsdag 21. november kl. 14.00.

Innleveringsfristene må overholdes: Det er ikke anledning til å levere inn oppgaver etter fristen. Utsatt frist gis kun dersom det forevises legeerklæring om at man var syk da innleveringsfristen gikk ut.

PENSUM

Dagfinn Døhl Dybvig & Magne Dybvig: *Det tenkende mennesket* (Trondheim: Tapir, 2003 ny/2. utgave).

Hele boken er pensum. Merk at tidligere utgaver av boken (2001 og 2002) ikke kan brukes!

Supplerende litteratur

Studenter som ønsker å finne mer utdypende stoff kan lese følgende litteratur. Merk at dette ikke er alternative pensum.

- Anfinn Stigen: *Tenkningens historie 1 & 2* (Oslo: Gyldendal, 1983)
- Stig Hareide, Egil Hjelmervik og Terje Kvilhaug (red.): *Lærebok i filosofihistorie* (Oslo: Samlaget, 1996)
- Gunnar Skirbekk og Nils Gilje: *Filosofihistorie 1 og 2* (Oslo: Universitetsforlaget, 1996)
- Torstein Tollefsen, Henrik Syse og Rune Fritz Nicolaisen: *Tenkere og ideer. Filosofiens historie fra antikken til vår egen tid* (Oslo: Ad Notam Gyldendal, 1997)
- Ragnar Fjelland: *Innføring i vitenskapsteori* (Oslo: Universitetsforlaget, 1999)
- Søren Kjørup: *Menneskevidenskabene* (Fredriksberg: Roskilde Universitetsforlag, 1997)
- Nils Gilje og Harald Grimen: *Samfunnsvitenskapenes forutsetninger. Innføring i samfunnsvitenskapenes vitenskapsfilosofi* (Oslo: Universitetsforlaget, 1993)
- Ingemund Gullvåg: *Rasjonalitet, forståelse og forklaring. Innføring i argumentasjonsteori, logikk og vitenskapsfilosofi* (Trondheim: Tapir, 1990)
- Arild B. Næss: *Å studere, å skrive – Praktisk guide til Examen Philosophicum* (Trondheim: Tapir, 2004). En læringsassistent har skrevet en håndbok i studieteknikk for ex.phil.-studenter, om bl.a. skriving av øvingsoppgaver.

English literature that covers the topics within EXPH0001, Ex.phil. at NTNU

(Notice that this is not yet an approved curriculum, but suggested reading only.)

A History of Western Thought: From Ancient Greece to the Twentieth Century by Gunnar Skirbekk, Nils Gilje Paperback - 624 pages (February 2001) Routledge

• Introduction: pp. 1-4.	• Ch. 12: pp. 229-239.
• Ch. 1: pp. 5-21.	• Ch. 14: pp. 263-269.
• Ch. 2: pp. 32-43.	• Ch. 15: pp. 273-290.
• Ch. 3: pp. 46-63.	• Ch. 16: pp. 293-303.
• Ch. 4: pp. 66-86.	• Ch. 20: pp. 347-352.
• Ch. 5: pp. 102-107.	• Ch. 25: pp. 412-415.
• Ch. 6: pp. 113-121.	• Ch. 26: pp. 446-448.
• Ch. 7: pp. 151-173.	• Ch. 27: pp. 463-466.
• Ch. 9: pp. 190-196.	

Theory of Science: A Short Introduction by Jonathan Knowles (Tapir 2006):

Ch. 1-3, 5-6.

FORELESNINGSPLAN

Uke 35:

Tidlig gresk naturfilosofi: (kap. 1). Sofistene og Sokrates (kap. 2).

Uke 36:

Platon (kap. 2). Aristoteles (kap. 3).

Uke 37:

Aristoteles (kap. 3).

Uke 38:

Senantikken og middelalderen (kap. 4). Det heliosentriske verdensbildet: Kopernikus, Brahe, Kepler, Galilei (kap. 5).

Uke 39:

Newton (kap. 7). Descartes (kap. 6). Machiavelli, Hobbes, Locke: politisk filosofi (kap. 8).

Uke 40:

Hume (kap. 9). Kant (kap. 10).

Uke 41:

Kant (kap. 10). Utilitarismen (kap. 13).

Uke 42:

Herder og Hegel: historiebevissthet og humanvitenskap (kap. 11). Darwin og evolusjonsteorien (kap. 12).

Uke 43:

Lover og hypoteser (kap. 17, appendiks 1). Logisk positivisme og Popper (appendiks 2, kap. 18).

Uke 44:

Kuhn og vitenskapelige revolusjoner (kap. 19). Forklaring og forståelse i humanvitenskapene (kap. 20, 17).

ADRESSER

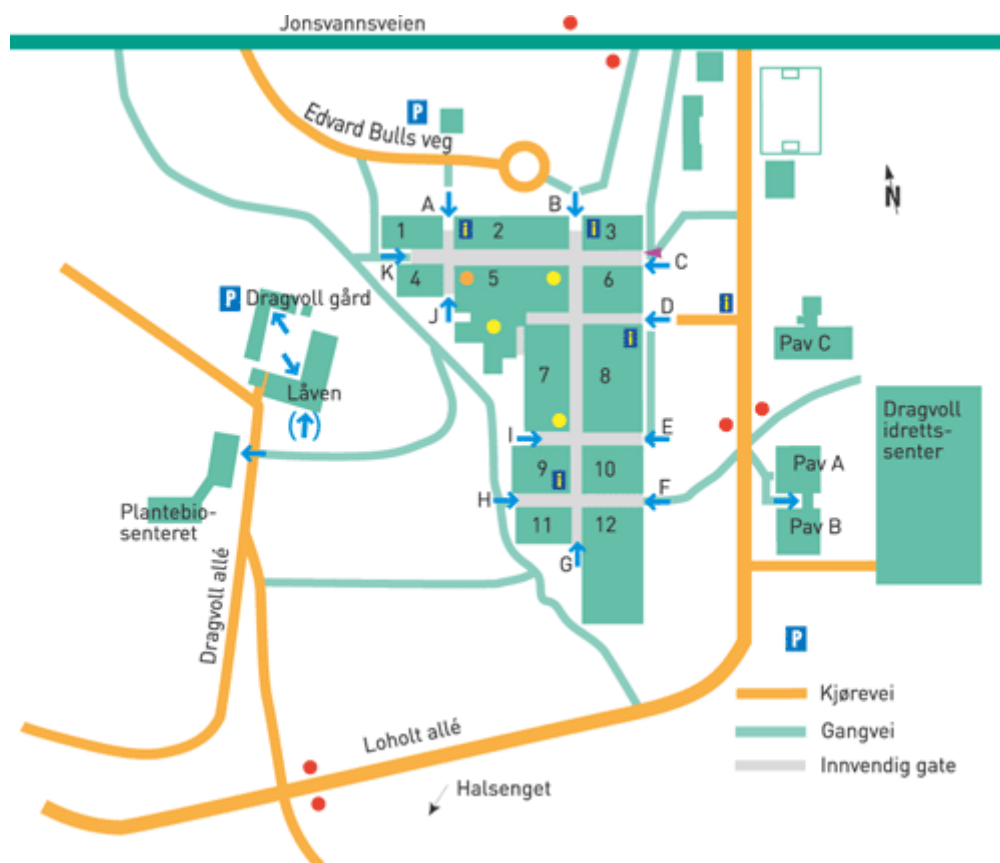
NTNU
Ex.phil.-senteret
Låven, Dragvoll gård
N-7491 Trondheim
Hjemmeside: www.exphil.ntnu.no

Ekspedisjonskontoret - Dragvoll gård
Kontortid mandag-fredag: 09.00-15.00
Tlf: 73 59 16 18
Fax: 73 59 16 90

Faglærere høsten 2007			
Navn	Stilling	E-post	Tlf.
Solveig Bøe	Førsteamanuensis	solveig.boe@hf.ntnu.no	73 59 63 55
Olav Gundersen	Førsteamanuensis	olav.gundersen@hf.ntnu.no	73 59 10 31
Magne Reitan	Universitetslektor	magne.reitan@hf.ntnu.no	73 59 15 68
Ingebjørg Seip	Førsteamanuensis	ingebjorg.seip@hf.ntnu.no	73 59 64 63
Erling Skjei	Universitetslektor	erling.skjei@hf.ntnu.no	73 59 63 92
Brit Strandhagen	Førsteamanuensis	brit.strandhagen@hf.ntnu.no	73 59 64 66
Administrativt ansatte			
Larissa Eriksen	Førstesekretær	larissa.eriksen@hf.ntnu.no	73 59 16 18
Rune Kristian Hansen	Kontorsjef	rune.kristian.hansen@hf.ntnu.no	73 59 65 38
Marit Elisabeth Sveø	Konsulent	marit.elisabeth.sveo@hf.ntnu.no	73 59 06 56

Treffetider for faglærerne

Se Ex.phil.-senterets hjemmeside: http://www.exphil.ntnu.no/emne_1/Index.html

Følgende enheter holder til her:

- Fakultet for samfunnsvitenskap og teknologiledelse (Bygg 1)
- Det historisk-filosofiske fakultet (Bygg 2)
- Studieavdelingen, Studentservice Dragvoll (Bygg 1)
- Hovedbibliotek for humaniora og samfunnsfag, dragvoll (Bygg 8)
- Program for lærerutdanning (Dragvoll Gård)

Pav A

- NTNU-videre
- Senter for bygdeforskning

Pav B

- Allforsk Administrasjon

Pav C

- Pedagogisk institutt
- Lesesaler

Dragvoll gård

- Program for lærerutdanning (Låven)
- Plantebiosenteret
- Ex.phil.-senteret (Låven)
- Forskningsfellesskapet (Låven)
- Studio apertura (Allforsk)

Idrettssenteret

- Program for idrettsvitenskap
- Institutt for sosialt arbeid

